

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

Guia docent

Titulacions de Grau i de Màster

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	HISTÒRIA DE LA CIÈNCIA
Codi	100305
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	primer Curs
Horari	
Lloc on s'imparteix	Facultat de Filosofia i Lletres
Llengües	Català i castellà

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Agustí Nieto Galan
Departament	Filosofia
Universitat/Institució	UAB
Despatx	Departament de Filosofia/Centre d'Història de la Ciència (CEHIC)
Telèfon (*)	
e-mail	Agusti.nieto@uab.cat
Horari d'atenció	

2. Equip docent

Nom professor/a	Matiana González Silva
Departament	Filosofia
Universitat/Institució	UAB
Despatx	Departament de Filosofia/Centre d'Història de la Ciència (CEHIC)
Telèfon (*)	
e-mail	Matiana.gonzalez@uab.cat
Horari de tutories	

Nom professor/a	Jaume Sastre Juan
Departament	Filosofia
Universitat/Institució	UAB
Despatx	Departament de Filosofia/Centre d'Història de la Ciència (CEHIC)
Telèfon (*)	
e-mail	Jaume.sastre@uab.cat
Horari de tutories	

3.- Prerequisits

(prerequisits oficials i/o coneixements necessaris per a seguir correctament l'assignatura)

A les assignatures de primer es podria incloure informació sobre els coneixements mínims necessaris per a cursar l'assignatura, com a consells sobre quins temes repassar

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

L'assignatura pretén dotar al estudiant de Filosofia d'una cultura científica bàsica, amb sòlids fonaments històrics que li permetin analitzar els fets científics passats i presents.

Proporciona a més nous ponts intel·lectuals per connectar la formació científica amb la humanística, a la recerca d'una millor capacitat d'anàlisi i de síntesi de problemes històrics interdisciplinaris.

El curs proporciona una panoràmica general de l'evolució històrica de la ciència des de l'Antiguitat fins al segle XX.

A més, el curs té com a centre de gravetat l'anàlisi crítica de la vida i obra de Thomas S. Kuhn.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència CE1. (CE: competències específiques ...)

Resultats d'aprenentatge

Competència .....CE7.

Resultats d'aprenentatge

Competència CT2. (CT: competències transversals)

Resultats d'aprenentatge

Competència CG3. (CGU: competències generals UAB, si no estan incloses a les CT)

6.- Continguts de l'assignatura

L'assignatura pretén dotar al estudiant de Filosofia d'una cultura científica bàsica, amb sòlids fonaments històrics que li permetin analitzar els fets científics passats i presents. Proporciona a més nous ponts intel·lectuals per connectar la formació científica amb la humanística, a la recerca d'una millor capacitat d'anàlisi i de síntesi de problemes històrics interdisciplinaris.

El curs ofereix una panoràmica general de l'evolució històrica de la ciència des de l'Antiguitat fins al segle XX, i proporciona una anàlisi crítica de la vida i obra de Thomas S. Kuhn.

Setmana 1: 15-02-11: Introducció: Thomas S. Kuhn (1922-1996): vida i obra

Setmana 2: 22-02-11: *L'estructura de les revolucions científiques*

Setmana 3: 01-03-11: Geocentrisme i ciència antiga (I)

Setmana 4: 08-03-11: Geocentrisme i ciència antiga (II)

Setmana 5: 15-03-11: El corpus hipocràtico-galènic

Setmana 6: 22-03-11: La ciència medieval

Setmana 7: 29-03-11: Heliocentrisme i revolució científica (I)

Setmana 8: 05-04-11: Heliocentrisme i revolució científica (II)

Setmana 9: 12-04-11: La ciència il·lustrada

Setmana 10: La revolució química

Setmana 11: 28-04-11: L'evolucionisme del segle XIX (I)

Setmana 12: 03-05-11: L'evolucionisme del segle XIX (II)

Setmana 13: 10-05-11: Relativitat, quàntica i "big science" (I)

Setmana 14: 17-05-11: La revolució bioquímica del segle XX (I)

Setmana 15: 24-05-11: La revolució bioquímica del segle XX (I)

Setmana 16: 31-05-11: Una revisió dels grans paradigmes

Setmana 17: 13-05-11: Síntesi

7.- Metodologia docent i activitats formatives

(metodologia docent)

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
Dirigides 50 hores	Exposició magistral	35	
	Seminaris	10	
	Comentari i presentació de treballs	5	
Supervisades 20 hores	Treballs dirigits	10	
	Tutories al despatx	10	
Autònomes 80 hores	Lectura de textos	40	
	Redacció d'assatjos	30	
	Discussió en grup	10	

8.- Avaluació

L'avaluació serà continuada, i consta de 5 parts:

A1: Panorama general de la ciència antiga i medieval

A2: La revolució científica

A3: La ciència del segle XIX

A4: La ciència del segle XX

A5: Thomas S. Kuhn

Notal per curs: $0.2A1+0.2A2+0.2A3 + 0.2A4+ 0.2A5$

AR: Recuperació (només és possible presentar-se, si teniu 3 notes de les 5 possibles del curs):

Menys de 3 notes a data 23-06-10 = No presentat.

La recuperació consisteix en un exercici de síntesi de tot el semestre que val el 50% del total. **La nota global de recuperació: $0,5(\text{mitjana de les 3 millors notes parcials, } A1-A5) + 0,5(\text{exercici de síntesi}).$**

Són matèria obligatòria d'avaluació: el llibre de Kuhn, un manual d'història de la ciència que hagueu escollit i treballat, i totes les lectures de discussió penjades al campus virtual. Es primarà a més la participació activa en els seminaris dels dimarts.

Qualsevol canvi de dates d'avaluació o de continguts s'avisarà a classe però també al campus virtual. El campus virtual és el mitjà de comunicació oficial de l'assignatura. L'heu de consultar sistemàticament cada setmana.

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ

HORES

RESULTATS D'APRENTATGE

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE

9- Bibliografia i enllaços web

BIBLIOGRAFIA

- BERNAL, John D. (1973) *Historia social de la ciencia* Edició 3^a ed. Península. Barcelona. (1^a ed. 1954).
- BERTOMEU SÁNCHEZ, J. Ramón; GARCÍA BELMAR, Antonio (2006) *La Revolución química : entre la historia y la memoria*. Universitat de València. València
- BOWLER, Peter J., (1995) *Charles Darwin: el hombre y su influencia*. Alianza. Madrid.
- BOWLER, Peter J.; MORUS, Iwan Rhys (2007), *Panorama general de la ciencia moderna*. Crítica. Barcelona.
- BYNUM, W.F., BROWNE, E., PORTER, R. (eds.) (1986) *Diccionario de historia de la ciencia*. Barcelona. Herder.
- CROMBIE, Alister C. (1980) *Historia de la ciencia: de San Agustín a Galileo*. Alianza. Madrid. 2 vols.
- DEBUS, Allen G. (1985) *Hombre y naturaleza en el Renacimiento*. Fondo de Cultura Económica. México (1^a ed. 1978).
- FARRINGTON, Benjamin (1981) *Ciencia y filosofía en la antigüedad*. Ariel. Barcelona. (1^a ed. 1969).
- FARA, Patricia (2009) *Breve historia de la ciencia*. Ariel. Barcelona
- FLECK, Ludwik (1986) *La Génesis y el desarrollo de un hecho científico: introducción a la teoría del estilo de pensamiento y del colectivo de pensamiento*. Madrid: Alianza. (1^a ed. 1935)
- GILLISPIE, Charles C. (ed.) (1970-80) *Dictionary of Scientific Biography*. 16 vols. Scribner. New York.
- Glick, Thomas F. (1990) *George Sarton i la història de la ciència a Espanya*. Consejo Superior de Investigaciones Científicas. Barcelona.
- GRIBBIN, John R (2003) *Historia de la ciencia 1543-2001*. Crítica. Barcelona.
- HALL, A. Rupert, (1985) *La revolución científica, 1500-1800*. Crítica. Barcelona. (1^a ed. 1954).
- HANKINS, Thomas L. (1988) *Ciencia e ilustración*. Siglo XXI. Madrid.
- KNIGHT, David (1988) *La era de la ciencia*. Pirámide. Madrid.
- KOYRÉ, Alexandre (1994) *Pensar la ciencia*. Paidós. Barcelona.
- KRAGH, Helge, (2007) *Introducción a la historia de la ciencia*. Crítica. Barcelona. (1^a ed. 1989).
- KUHN, Thomas S. (1962) *The Structure of Scientific Revolutions*. Chicago University Press. Chicago.
- KUHN, Thomas S. (2006), *La Estructura de las revoluciones científicas [traducción de Carlos Solís Santos]* 3^a ed. Publicació. Fondo de Cultura Económica. Madrid, México.
- KUHN, Thomas S. (2007) *L'Estructura de les revolucions científiques*; presentació de la col·lecció per Xavier Roqué, introducció a l'obra de Thomas S. Kuhn per John L. Heilbron ; traducció de Josep Batalla. Obrador Edèndum. Santa Coloma de Queralt.
- KUHN, Thomas S., James Conant y John Haugeland (eds.) (2002) *El Camino desde la estructura: ensayos filosóficos, 1970-1993, con una entrevista autobiográfica*. Paidós. Barcelona.

LINDBERG, David C. (2002) *Los inicios de la ciencia occidental*. Paidós Barcelona.

MASON, Stephen F. (1984) *Historia de las Ciencias*. Alianza. Madrid. 5 vols. (1ª ed. 1962).

MERTON, Robert K. (1984) *Ciencia, tecnología y sociedad en la Inglaterra del siglo XVII*. Alianza. Madrid. (1ª ed. 1938).

OLBY, G.N. CANTOR, J.R.R. CHRISTIE, M.J.S. HODGE (eds.) (1990) *Companion to the History of Modern Science*. Routledge. Londres.

ORDOÑEZ, Javier; NAVARRO, Víctor; SÁNCHEZ RON, José Manuel (2003) *Historia de la Ciencia*. Austral/Espasa. Madrid.

PESTRE, Dominique (2008) *Ciència, diners i política: assaig d'interpretació* Obrador Edèndum. Santa Coloma de Queralt.

ROSSI, Paolo (1998) *El nacimiento de la ciencia moderna en Europa*. Crítica. Barcelona.

SAID, Edward W., (1991) *Orientalisme*. Eumo. Vic. (1ª ed. 1978).

SÁNCHEZ RON, José Manuel (2001) *Historia de la física cuántica*. Crítica. Barcelona.

SERRES, Michel (ed.) (1991) *Historia de las Ciencias*. Cátedra. Madrid.

SHAPIN, Steven (2000) *La revolución científica. Una interpretación alternativa*. Paidós. Barcelona.

SNOW, C. P. (1965) *Les dues cultures i la revolució científica; epíleg de Jordi Solé-Tura*. Edicions 62. Barcelona. (1ª ed. 1959).

SOLÍS, Carlos; SELLÉS, Manuel (1996), *Solo en casa: guía para el estudio de la historia de la ciencia*. UNED. Madrid.

SOLÍS, Carlos (ed.) (1998) *Alta tensión : historia, filosofía y sociología de la ciencia: ensayos en memoria de Thomas Kuhn*. Paidós. Barcelona.

SOLIS, Carlos; SELLÉS, Manuel (2005) *Historia de la Ciencia*. Espasa. Madrid.

TATON, René (ed.) (1988) *Historia general de las ciencias*. Orbis. Barcelona 1988. 18 vols. (1ª ed. 1966).

TERRICABRES, Josep Maria (coord.) (2001) *El pensament filosòfic i científic. Dels orígens al segle XIX*. Edicions de la Universitat Oberta de Catalunya. Pòrtic. Barcelona

10.- Programació de l'assignatura

(la programació de la assignatura explicitarà les activitats formatives i els lliuraments, segons les taules següents. En aquest requadre el professor pot introduir un text explicatiu de la programació de l'assignatura o, si cal, fer referència a un document extern que haurà d'estar al campus virtual de l'assignatura)

ACTIVITATS D'APRENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE